

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1.50 K.
1 évre	3 K.	1 évre	4.50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.TELEFON 208
Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Az ellenzéki

vezérek királyi kihallgatásával sincsen megelégedve a szociáldemokrácia. Amiként semmi olyasmi nincs inyére, amelyben ő nem szerepelhet. A királyi kihallgatásnál különösen a személyek ellen-prüszköl a kifogásaival, mert tetszik tudni, a király nem a három legnagyobb politikust hallgatta meg, nem azt a három embert, nagy embert fogadta, akik mögött az országnak egy nagy része áll, hanem három gróf állott a felség előtt az audiencián.

A szociáldemokráciának Apponyi, Andrassy és Zichy nem Apponyi, Andrassy és Zichy, hanem csak grófok. Grófok több tizezer holddal, egy falukopóval, amellyel vadászni járnak. Grófok, akik selyem pályában feküdtek csecsemő korukban s egy sereg nevelő volt a sarkukban a gyermekévek alatt. Akik sosem láttak népnymort, munkanélküliséget, és bizonyára egy fillért sem fizettek a szakszervezeti pártkasszába.

Ezek tehát nem értenek az ország kormányzásához, ezek nem adhatnak tanácsot a királynak. Grófok ilyesmihez nem értenek. Hogy Apponyit az egész világ bámulja, hogy Andrassy a külpolitika vezérkarához tartozik, hogy Zichy egyike a széleslátású politikai talentumoknak, a szociáldemokrácia minderről egyszerre csodák csodájára nem akar tudni. Ebben a három emberben egyszerre csak grófokat lát, akik szerinte születésükkel fogva al-

kalmatlanok egy nemzet vezetésére. Hogy nemrégén még másként beszélt, az neki nem fontos akkor, amikor a születési rangon való nyargalással akar szellemeskedni.

Jól tudjuk, hogy ez a szármalmas kirohanás miért történik. Jóllehet mindenkor egy neveléses vakarcsnak tekintettük a magyar szociáldemokráciát, amely a külföldről importált komolyabb jellegű és tartalmu szociáldemokrata elvekből itthon csak egy ócska szatocszületet tudott csinálni, amely selejtes és hamisított portékájával csak arra jó, hogy a boltos meggazdagodjék, ennyire komolytalanok azonban még sem gondoltuk.

Mikor egy ország létkérdéséről van szó s mikor ezekben a nagy és súlyos pillanatokban az egész életet a nemzet kormányzására szentelt államférfiak tanácsának kikéréséről van szó, akkor bődületes hülyeséggel apostrofálódni és befelé azon boszankodni, hogy a hordó tetejéről rikácsoló demagógokkal miért nem állnak szóba, ez még a magyar szociáldemokráciára is szégyen. Így tényleg csak azok gondolkothatnak, akik a tudomány szedésének ideje alatt valahol a malteros bődöny, vagy a bádigos satupad mellett álltak, s mikor már megunták őket a kanál és a bádoglemez, a "tudományos" szocializmus üzletébe mentek cégfőnököknek.

Ugy látszik, a magyar elvtársaknál még mindig megteszi a hatását egy-egy slágvortos basszushang, amelynek hallatára a párthívek nagyokat bölintanak.

Szegény öntudatos elvtárs, akinek csak ennyi az öntudatossága!

A világháború.

A nagy vereség.

Az orosz vereség nap nap után nagyobb arányokat ölt. Csapatunk lakadalanul és állandó sikerrel verik és üldözik az oroszokat. Przemyslnél egy hét alatt 34000 foglyot ejtettünk.

Az oroszok przemysli sulyos veresége után az orosz hadvezetés a legutóbbi napokban heves erőfeszítést fejtett ki a Pruth vonalán levő állásaink ellen, hogy itt erőszakosan áttörjön. Különösen Kolomea-Belatin között mind újabb tömegeket vetett az ellenség a harcba.

Mialatt mindezek az előretérések Pfanner-Baltin báró lovassági tábornok hadserege szívós vitéségén az oroszok óriás veszteségével megtörttek, nyugat felől közeledett a Linsingen tábornok vezette szövetséges hadsereg. Ez tegnap elfoglalta Kaluszt, az e várostól északra eső vidéket és a Zuraunótól északra eső Dnyeszter-balparti magaslatokat.

A nadwornai Bysztryca és a Lomnica között a mi csapataink csatlakoztak a támadáshoz. Przemysltől és Jaroszlautól keletre tovább harcolunk. Mosciskától északra az ellenségnek Cerniavából ki kellett takarodnia. Az oroszoknak elszigetelt erőitlen ellentámadásai összeomlottak.

A szövetséges csapatok centrumának támadása Mosciskától északra ismét tetemesen előrehaladt. Linsingen serege a zuravnói hídfő rohammal való elfoglalása után a Dnyeszter északi partján szilárdan megvetette lábát.

Május hó eredménye.

A galíciai harcokban az osztrák magyar és a német szövetséges hadsereg május hó elejétől május hó végéig 268.869 foglyot ejtett.

Ehhez számít még: Nyementől északra szerzett 24.700, Savlenál 500, Stryjnél 12.000, Pruthnál 900, Savodnykinél 3.650 Dnyeszternél 13.000 fogoly Przemysl körül 33.805 oroszot fogtak el.

Ha tehát a foglyokon kívül a halottak és a sebesültek számát csak nagyon szerényen becsüljük föl, megállapíthatjuk, hogy az oroszok ezalatt az öt hét alatt legalább is félmillió embert veszítettek.

Calais

kikötőnegyedére tegnap délután német repülőgépekről nyolc bombát dobtak. A hatóság megtiltotta a bombák által okozott anyagi kár közzétételét. Egy matróz meghalt és több megsebesült.

Przemysl eleste meglehetősen váratlanul érte Páris. A sajtó mindeddig eltitkolta az oroszok sulyos helyzetét és hirdette, hogy új orosz offenzíva készül. Bármennyire törekszik is a sajtó a vár elestét jelentéktelenné föltüntetni, mégis egyes lapok fejtegetéseiből kitűnik, hogy Przemysl eleste nagy izgalmat keltett Franciaországban.

Harc a franciákkal.

A Loretto magaslat keleti lejtőjén a franciák a délutáni és esti órákban megújították támadásaikat, melyek a német tüzben teljesen összeomlottak. Az éj folyamán megkísérelt további támadásokat már csirájukban elfojtották.

Hebuternetől délkeletre (Doulonstól keletre) az ellenség ma délelőtt siker nélkül támadott. A harc ott még nem ért véget. A franciák Moulin-sous-Taumentól északnyugatra (Soisronstól északnyugatra) széles arcvonalban intézett támadását legnagyobbbrészt visszaverték.

Az olasz háború.

A tiroli határterületen tüzésünk látható eredménnyel működött. A karintiai határon, a Plöcken-szorostól keletre, csapataink tegnap visszafoglalták a Freikofelt, amelyet az ellenség átmenetileg birtokába vett.

A Krn vidékén tovább harcolunk. Az olaszoknak Krn helységet ki kellett üríteniök.

SÖVEGJARTO vászonárúháza, Barátok épülete.

Nagy választék

színes zephijrek, karton, schiffon és damastból. Különböző vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ szabott árak.

Egyes szám ára 4 fillér.

Az Izonsóhoz az ellenség helyenként közelebb nyomult.

Milanóban a dómterem ágyukat állítottak föl az osztrák és magyar aeroplánok ellen. Egy Velencéből érkező kereskedő beszélte, hogy ott még a Campanillen is ágyukat állított fel esetleges légi támadások ellen.

Milanói zavargás.

A milánói svájci konzul a hozzá érkezett bejelentések és helyszíni szemle alapján az olasz kormánytól egyelőre 7.260.000 lírás kártalanítási igényeket jelentett be a milánói zavargás alballmával vagyonaikban megtámadott németek, osztrákok és magyarok nevében.

A tengeren.

Gottland svéd szigeten délkeleti irányból nagyon heves ágyúást hallottak. Két perc alatt nem kevesebb, mint ötven lövést számoltak meg. Néhány órával előbb hasonló irányban több hadihajót láttak, amelyeknek nemzetiségét nem lehetett ki-venni.

Harc a levegőben

A június hatodikáról hetedikére virradó éjjelen a német tengerészeti léghajók sikeres támadásokat intéztek a Humber folyó mellett fekvő kinstoni és grimsbyi dokkók ellen. A léghajók az ellenük indított heves tüzelés ellenére sértetlenül tértek vissza.

Száznegy hajót egy hónap alatt.

Hiteles jelentések szerint május 1-től 30-ig az angol vizeken 104 kereskedelmi gőzöst és parti hajót torpedóztak meg a német tengeralattjáró naszádok. Ebben a veszteséglajstromban a Woolwich-társaság 18, a Harvich hajózási vállalat 7 és a Star 14 gőzössel szerepel egy hónap leforgásán belül.

BETÖRÉS a szőlőhegyen.

Rövid szünet után ismét megkezdődött a szőlőhegyi betörés. A betörők Simon Gyula Szeder utca 8. sz. a. lakos szőlőjében jártak s két-hordó bort loptak el. Pár hónappal ezelőtt szintén volt nála betörés, amelyet kőborcigányok követtek el.

A mostani betörésnél egy méter nagyságban kibontották a présház falát s ott vittek ki két hordó bort. Simon Sándor tb. főkapitány egy kettőre késsen volt a nyomozással, s az egyik hordót Vitéz József szőlőjében találták meg. A hordó már üres volt, s egy permetező hordó alá rejtették el. Vitéz a kihallgatáson azt vallotta, hogy ő semmit sem tud az esetről és azt sem tudja, hogy a lopott hordó minként került a pincéjébe. A gyanu más két alakra irányul, akiket a rendőrség szintén kihallgatott.

Magyarok PILSENEN.

Egy Pilsenbe került magyar tiszt írja a következő érdekes sorokat:

A „magyarok bejövetele” különös hatást váltott ki ebben a tulajdonosban, vagy talán túlzottan nacionalista birodalmi tartományban.

Ez a hatás nem jelentéktelen. A magyar fiúknak meglepetés volt mindjárt kezdetben, hogy egyes középületeken a mi nemzeti lobogónkat is lengette a szél. Idegenben különös hatása van ezeknek a színeknek, amelyek a harcra vonuló magyar csapatok élen szoktak büszkén lengeni. A város lakóival való érintkezésben semmi kellemetlen sem tapasztaltunk. Az általános viszonyokhoz mérten mindenütt előzékenyen fogadják a magyarokat, minden trafikban árulnak magyar újságokat, sőt a legújabb háborús hírek közlésével foglalkozó újságok-ság kirakat-hírei között a német és a cseh nyelvű mellett most már mindig van egy magyar szöveg is. A magyar nyelv legendás varázsa a messze cseh idióma területén is megette hódítását. Majdnem mindenütt magyar szóval üdvözik a magyar katonát. Jó napot, aliszolgálja, éljen a magyar — ezeket a szavakat uton-utfélen lehet hallani. Akárhány bájós epizódot figyelhettem meg az utcán, amikor a katonáinkra rámosolygó cseh hölgyek azzal adtak szimpátiájuknak kifejezést, hogy egy éljen magyart, vagy aliszolgálját kiáltottak a micink felé. Figyelmességnek mindenesetre ez is elég, amit a mieink azzal viszonznak, hogy a számunkra borzalmasan nehéz cseh nyelvet adják viszsza az üdvözlést.

A városban igen sokan beszélnek német nyelven, s alig akad valaki, aki ezen a nyelven kevéssé el ne tudna csevegni. Igen mulatságos, mikor mi és ők egymást licitáljuk túl a bocsánatkérésben — hiányszó német nyelvismertünkért. A város két világhírű nevezetessége a sör és a Skoda-gyár. Az utóbbinak a területe akkora, mint egy jókora falu, s most is állandóan folyik benne az építkezés, no meg természetesen a munka. A gyár közvetlen kapcsolatban van a várossal, s kora hajnalról szórja a füstöt. E kellemetlenséget a városi vezetés azzal ellensúlyozza, hogy lehetőleg sokat helyez a város belsejébe a szabad természetből. Lépten-nyomon lehet kisebb parkokat találni, s a várost átszelő három kisebb folyó környéke mind-megannyi szépen gondozott, s üdítő sétahely. Még a városon átvonuló vasuti pályák is parkszerűen vannak kidolgozva.

A másik nevezetesség a pilseni sör. Egy legendával mindenesetre kevesebb, hogy Pilsenben kiűnő és jócska sört lehet inni. Egy korsóval 18—20—22 fillér ugyan az ára, de valami kiválóan nem mondható. A drágasági viszonyok normálisak, sőt a nagvárosi viszonyokat véve tekintetbe olcsónak is lehetne nevezni. Vannak vendéglők, ahol egy koronáért lehet háromfogásos menüt kapni, a két koronás tabled'hot pedig már egészen előkelő és tartalmas. A magyar kávéház-kultusz-itt meglehetősen ismeretlen, de sürcsárnok és vendéglő rengeteg van. A közönség inkább a korzót keresi föl, amely itt igazán mozgalmas és pompás. A délutáni órákban a korzón egész leány és asszonyisereg hullámszik fel

alá vegyeesen az uniformisos és civil férfiakkal. Itt is gyakori a német csevegés, a cseh pedig szintén dalmatosan hangzik a született csehek ajkán. A városi színházban felváltva játszanak drámát és operát. A csekély számban képviselt nemzeti művek mellett a nagy német és osztrák színműnek jut a hely, az opera pedig itt is nemzetközi, mint mindenütt.

Egy nagyon érdekes színművészeti produkciót volt alkalmunk végigélczeni, amely a magyarok szempontjából is nem kevésbé megkapó volt.

A városi színház a nyári időszak beálltával szabadban rendez előadásokat. Erre a célra pompás helyet találtak a város határában levő egyik domboldalban, ahol a föld a természetből fogva már mintegy amfiteátrum alakulatott vett. Itt foglal helyet a színpad. Ezt a színpadot semmiféle mesterséges színházi rekvizitum nem határolja, az előadandó darab millióje szerint természetes nagyságban építenek oda minden épületei, ha kell természetes kertet és fasort ültetnek bele. A háttér pedig a messzeségbe vezető pompás fenyves és rozsföld, amelyet megint egy erősebb emelkedés határol. A színpaddal szemközt félkörökben vannak a padok elhelyezve.

Vasárnap délután tartották meg az első ilyen előadást. Ez alkalommal a kiváló zeneköltő Symetana poétikus és könnyed fog operáját: az E'adott menyasszonyt mutatták be. Az előadásra a helyben állomásozó katonaság számára mintegy 1000 ingyen jegyet osztottak ki! A hatalmas nézőtér körülbelül 6000 ember befogadására alkalmas. Az előadás igazi művészi szenzáció volt, amely felejthetetlen lesz minden magamfajta ember számára. Körülbelül 100 tagu kórus énekelte a patgatózó ütemű vidám vásári dalt, mellyel az opera kezdődik, s-egyszerűen lenyűgöző volt a kép, amint a színér minden zűgűből elősereglett a tarka ruházatu népség s egyre jobban megtöltötte a színteret. A cselekmény leforgása alatt a háttérben, mintegy kilométernyi körzetben állandóan élt a falu. Ezt az életet külön nősen jellemezte egy bucsu-menet, amely teljes nyugalommal vonult a kápolna felé, legalább 200 emberből összeállítva, míg a színpadon a szerelmes leány boldog ábrándját sóhajítja Szmetána melódiainak ragyogó nyelven. Impozáns édes jelenet volt.

S nem kevésbé volt az, ami bennünket egyénileg még inkább érdekel, az előadás befejezése.

Mikor az utolsó kórus is elhangzott, felzúgott a padsorokból a magyar fiúk tapsa és éljen. S akkor a cseh színezőgárda, mintha az egész előadás csak a magyarok kedvéért történt volna, tele szívvvel hintette a csókot a magyar bakák felé, s a szereplő színészek ragyogó arccal kiáltottak hozzánk a mi édes drága nyelvünkön: köszönöm szépen, éljen a magyar!

Csodálatos, érdekes esemény volt ez. Ime a népek háborúja nyit hozzá össze különös kapcsolatokba a nemzeteket, s milyen mély belső okoknak kell szerepelniük a külsőségek mellett, hogy Pilsenben, a cseh patrióták hónapban magyar szót hangoztasson a nemzet napszámosa: a színész.

Ilyen az élet Pilsenben, így élünk mi magyarok messze hazánktól, a bódító sör és gyilkos ágyú termő földjén...

Hindenburg-ezredének gyászsa.

A bécsi központi temetőben nyugszik már a Hindenburg-hősök hőse, lovag Pittner Lajos ezredparancsnok, akinek egy gránát oltotta ki vitéz életét. A mélyen sujtott ezred a következő gyászjelentést adta ki a hősi halált halt parancsnokról:

A „Hindenburg” nevével cs. és kir. 69. gyalogezred fájdalommal jelenti, hogy nemes és hős parancsnok

PITTNER LAJOS ezredes

a hadikéikönyves 3. oszt. vaskorona-rend lovagja, Ferenc József rend lovagja, a vas-kereszt tulajdonosa stb. stb.

1915. évi május hó 19-én, az északi harctéren kapott súlyos sebeibe, f. évi június hó 2-án, meghalt.

És elhunyt teteme június hó 4-én a Wiener központi temetőbe fog örök nyugalomra helyeztetni. Széfhérvár, 1915. június 4-én.

Bécsi tudósítónk jelenti, hogy a temetés a legnagobb katonai pompával ment végbe. A temetésen a trónörökös is képviseltette magát herceg Lobkovitz személyében. A trónörökösrel még a legendás Hindenburg-nagyfaluban ismerkedett meg, s ott szerette meg a bátor és ritka katonai talentumokkal megáldott hős ezredparancsnokot.

A székesfehérvári nagy katonai küldöttség ma érkezett vissza a császárvárosból.

A vármegyei közigazgatási bizottság ülése.

Fehérvármegye közigazgatási bizottsága kedden délelőtt tartotta ülését a vármegyeház nagyeremben. A főispán indíványára a bizottság elhatározta, hogy a hős halált halt Pittner ezredparancsnok családjának és a 69. gyalogezred tisztikarának a vármegye részvételét fejezik ki.

A pénzügyigazgató jelentése szerint 2.972,420 korona adókövetelése volt az államnak s ebből befolyt 1.227,520 64 korona.

A közegészség a vármegyében általában jónak volt mondható. A halálozás nyolcal multa felül a születéseket. Az állategészségügy is általában kifogástalan volt. Járványok a következők fordultak elő: sertésvész 6 községben, takonykór 1, száj- és körömfájás 5, hólyagkiütés 1, lépfene pedig 4 községben fordult elő.

Ismét pörvesztés lett a villanygyár.

A villanygyár megváltása ügyében a város és a villamos részvénytársaság között egy pör járja már a bíróságot hónapok óta. A város ugyanis azon az állásponton van, hogy 15 év eltelté után 2 évre bármikor joga van fölmondani a szerződést a villamos társaságnak. Ezzel ellentétben a villanygyár képviselői arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a város 15-év után szerződés fel nem mondás esetén csak újabb 15 év elteltével lesz abban a helyzetben, hogy a szerződést fölmondhassa. Ebben a vitás ügyben sehogysem tudtak dűlőre jutni, miért is a város a járásbíró elé vitte az ügyet, mely döntött is és pedig teljesen a város javára. A város álláspontjának ez elfogadása persze semmiképpen sem tetszett a Phoebusnak, megfellebbezte a járásbíró ítéletét a törvényszékhez. Amde itt sem volt szerencséje a villamos társaságnak. A törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét összes indokainál fogva helybenhagyta s egyben utasította a Phoebust, hogy 1600 korona perköltséget fizessen. Így a városnak az álláspontja teljesen győzött, a két egybehangzó bírósági döntés talán majd elveszi egy kissé kedvét a Phoebusnak, hogy unos untalan akadékoskodjék és akadályokat gördítsen a város igaz ügye elé.

Mezőgazdasági gépezetek és fűtőknek szabadságolása.

A honvédelmi miniszter értesítette a városi hatóságot, hogy a közös hadügyminiszter egyértelműen elrendelte a katonai és népteljesítési szolgálatot teljesítő hivatásos mezőgazdasági gépezetek és fűtők szabadságolását a cséplési munkálatok bevégzéséig, vagyis 1915. szeptember 15-ig.

E rendelet értelmében azok, kik a harcvonal mögött a katonai póttelteknl katonai hatóságoknál, intézeteknél és más alakulatoknál szolgálnak, azonban, akik a harcteren vannak a lehetőséghez képest fognak szabadságoltatni és pedig azon községbe, ahol a foglalkozásukat utójára fizték. Hasonlóképpen szabadságoltatnak a lehetőséghez képest azon gépezetek és fűtők, kik mint munkások gyárakban és üzemekben valamint egyéb hadicélú szolgálatra igénybe vették. Általános elv, hogy csak megbízható legénység szabadságolható.

A lábbadozó osztagoknál lévő gépezetek és fűtők csak abban az esetben szabadságolhatóak, ha

azok munkájuk elvégzésére testileg alkalmasak és hadiszolgálatra való teljes alkalmasságuk visszاسzerzésére ezen munka teljesítése nincsen hátrányos befolyással.

Beteg és kórházi ápolás alatt levő legénység nem szabadságolható.

Épügy nem szabadságolhatók azon egyének, akik polgári életben vasutnál vannak alkalmazva, továbbá a vasutezred állományába tartozó gépezetek és fűtők, valamint a műszaki csapatoknál és intézeteknél nélkülözhetetlen egyének.

A Vöröskereszt munkája.

A szfehervári vöröskereszt egyesület vasuti állomáson levő üdítő állomás jelentése szerint május 1-től június 1-ig érkezett beteg v. sebesült katoná 13.561, itt maradt 3293, tovább ment 10.268, itteni kórházakból elment 2610, frissítőt kapott 15.078, gyógyszer 177, uj kötetést 94. 1915 évi augusztus 3-tól június 1-ig érkezett 114.059, itt maradt 30.881, tovább ment 83.178, itteni kórházakból elment 19.839, frissítőt kapott 118.667, gyógyszer 1236, uj kötetést 3276.

Székesfehérvár népessége és közegészsége.

A város közegészsége dacára a születésekkel szemben álló nagy halálozási számnak, mégis közép-jónak mondható. A halálozási számban benne van 17 a harcteren hősi halált halt, s miniszterleg halottnak nyilvánított lakos is. A járvánnyá fajulható kórok csakis szórványosan mutatkoztak.

Született 50. Ebből törvényes fi 27, nő 19, házasságon kívüli fi 1, nő 3. Ikerpár, 1, halva született 1. Születési arányszám 1, 36 pro mill. Házasságra 26 pár lépett.

Elhalt 91. Ezek közt fi 58, nő 33. Ebből 7 éven alul volt törvényes fi 13, nő 10. Házasságon kívüli fi 1. A fehérvári kórházakban elhalt polgár 19, ebből 8 idegen volt, 17 a csataföven hős halált halt. Halálozási arányszám 2, 40 pro mill. A halálozások a születéseket 41-el mulják fölül, de ha a 8 idegént nem számítjuk, ugy a népesség apadásá halálozások után 33 lesz. A helybeli hadikórházakban elhalt 16, köztük 1 orosz hadifogoly.

Nevezetesebb halálók. Velaszteltett gyengeség 6, rángógötcs 3, (2 katoná, agyvuroklob), gyermekaszály 1, béhurut 2 (harcéri katoná), vörheny 2, hastífusz 1 (harcéri katoná), tüdőlob 10 (3 katoná), tüdővész 21 (4 vidéki, 7 katoná), guta 2, elmebaj 5, aggkor 13, öngyilkosság 3, véletlen 1.

Járvánnyá fajulható kórok állásai: Hastífusz maradt 11, szaporodott 9, összes 20. helybeli egy sem volt. Gyógyult 13, elhalt 1, maradt 6. Kanyaró maradt 6, szaporodott 6, összes 12. Gyógyult 11, maradt 1. Szamarhurut 2, fültömrigylob 4. Differitisz 1, gyógyult 1. Vörheny maradt 10, szaporodott 10, összes 20. Gyógyult 10, elhalt 2, maradt 8. Bárányhimlő 4. Járványos gerincgyárhártya lob 2, maradt 2.

A vegyvizsgáló állomás munkája.

Dr. Tunner tanár, a város vegyvizsgáló állomás vezetője jelentése szerint megvizsgáltak 12 lisztet, (közte 3 meg nem felelő, 25 százalék) 13 paprikát, (közte 5 fessett és lisztelkevert, 38 százalék), 23 tejet (közte 13 meg nem felelő, 57 százalék), 4 vajat (közte 1 rossz, 25 százalék), végül 5 tejfölt, 1 lekvárt és 1 mézminat. Vizsgáltatott 1 hentesáru is. II). A katonai hatóság benzint és bort vizsgáltatott meg.

A vízvezeteki vizet szigorú ellenőrzés alatt tartották, semmi rendelleneséget nem tapasztaltak. Miután a vízvezeteki viz folyton vizsgálva lesz baktériumokra is és ott sem volt semmi rendellenesség tapasztalható, a víz kitűnőnek minősítendő.

HIREK.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

előfizetési ára június 1-től a következő:

Helyben: egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 korona, egy óra 1 kor., egyes szám ára 4 fillér.

Vidékre: egész évre 18 kor., félévre 9 kor., negyedévre 4-50 kor., egy óra 1-50 kor.

Egyben kérjük előfizetőinket, hogy előfizetésüket megújítani s az előfizetési ár felemelésével beállott különbözetet is megküldeni sziveskedjenek.

Napló.

A hetipiac elárusítóhoz szól ez az írás. Azokhoz, akiknek van lelkük egy kiló borsóért 1-60 koronát kéri, a más réjtén szedett gombáért 80 fillért, a csirkéért páronkint 6 koronát, a tojás darabjért 12 fillért. Hova tették ezek a lelküket, szívüket, lelkiismeretüket? Miként tudják még a legnotóriusabb galiciai zsarolót is fölülmulni? Hogyan tudják észre kárhóztatni a fogyasztó közönséget, akinek gyermeke, férje, rokona ép ugy küzd a harcteren a hazáért, mint a kiuzsorázó elárusítónak? Nem félnek attól, hogy egyszerűcsak elfogy a türelmünk s az éhségtől elkecserepedve mi is úgy teszünk, mint a pestiek?

Mikor a tejen elkezdtek a zsarolást, azt vagdalták a szemünkbe, hogy vöröslisztet eszik az állat. Az pedig drága. Hát most már minden vöröslisztet eszik? A kertivetemény is? A lopott gomba is? Vagy mi jogcímén csináltak az ötszörös áremelést? Aztán az a gorombás, amelyet a lehetetlen árak mellett a fogyasztóközönségnek zsebre kell vágni. Ma az elárusító kiskirály demagóg, a régi világ rettegett basája, akinek már a szájmozdulata is félelmet parancsolt. Vagy a tisztességes modor is vöröslisztet eszik, s

azért lett belőle utszéli gorombaság?

Nem hisszük, hogy szép szóval ezzel a társasággal dűlőre juthatunk, reméljük azonban, hogy a rendőrség majd egészen észretéríti, s megtaníjtja őket a becslésre, s hogy a háboru nem a korlátlan zsarolásnak a korszaka.

— Hindenburg- ezredének új parancsnoka. A király az elesett Pittner ezredes helyébe a 69-ik gyalogezred ideiglenes vezetésével Krause Lajos 23-ik gyalogezredbeli ezredest bizta meg.

— Kötüntetések. Ns. Mattanovich Géza 69. gyalogezredbeli tart. főhadnagy és Hambrusch Béla 69. gyalogezredbeli hadnagy a hadiékitményes 3. oszt. katonai érdemkeresztet kapták. Grohman Dezső 69. gyalogezredbeli hadnagy, Marasztóni László 69. gyalogezredbeli tart. hadnagy, dr. Vágó István 69. gyalogezredbeli ezredorvos, ns. Marsó Pál csendőrfőhadnagy beosztva a 69. gyalogezredhez legfelső dicsőre elismerésben részesültek, Nagy István csendőrhadnagy, beosztva a 69. gyalogezrednél a hadidiszitményes 3. oszt. katonai érdemkeresztet kapta, Lisznyav Damó Elemér, Vass Géza 17. honvédegyalozredbeli főhadnagy, Haraszthy Gyula 17. honvédegyalozredbeli tart. főhadnagy, Petrányi Miklós 17. honvédegyalozredbeli beosztott, szolgálataonkivüli viszonybeli főhadnagy,

Szerdán, csak egy nap

Csupa ötlet és finomság

a harmadik
SCHILDKRAUT-FILM

KACAGJ
BAJAZZÓ!

Tragikomédia 4 felvonásban.
1600 méter.

A főszerepeket: Rudolf Schildkraut, Hanny Weisse, Ferdinand Bonn, Alfréd Abel, Iskanna Terwin játsszák.

Remek kiegészítő műsor.

Előadások fél 7 és 9 órakor.

Rendes helyárak.

Nagy István 17. honvédegyalozredbeli tart. hadnagy, a hadi-díszlistményes 3. oszt. katonai érdemkeresztet kapta, Szabó Gábor 17. honvédegyalozrednél beosztott népfelkelő főhadnagy, Gerey Béla 17. honvédegyalozredbeli hadnagy, Gáncs Zoltán 17. honvédegyalozredbeli tart. hadnagy és Ellischer Tihamér 17. honvédegyalozrednél beosztott népfelkelő hadnagy legfelső dicsőítő elismerésben részesültek és ugyancsak legfelső dicsőítő elismerésben részesültek dr. Schhscha Lipót 17. honvédegyalozredbeli tart. főorvos és dr. Macher Albert 17. honvédegyalozredbeli ezredorvos.

— Revlcky alezredes éi. Lapunk egyik számában említettük, hogy a stríji csatában, hol Püttner ezredes halálos sebet kapott, ugyanakkor Revlcky alezredes is súlyosan megsebesült. Állítólag egy gránát darabokra tépte szét oly annyira, hogy holttestét sem találták. Ma azután nagy örömünkre a budapesti Győri-utca 17. számú vöröskereszt kórházból kapunk értesítést, a hősielkü alezredes gyógylétéről.

A stríji nagy csata után súlyosan megsebesülve a sambori kórházba vitték. A napokban azután Budapestre szállították s most Budán I. k. Győri-utca 17. sz. vöröskereszt kórházban fekszik. A hős 69-es alezredes már másodszer sebesült meg súlyosan. Az első sebesülése, a háború kezdetén történt, a szerbiai harcokban Sabac ostrománál. Ez az újabb hír, hogy a szinpatikus alezredes életben van, városunkban nagy örömet keltett.

— A város gyomra. Székesfehérvár a mult hóban a következő húsmennyiséget fogyasztotta el: 19 bika, 29 ökör, 435 tehén, 2 tinó, 433 borjú, 39 juh, 30 bárány, 2 kecske, 1 gödölye, 930 sertés.

— Cipész, csizmadia — mindegy. Érdekes érdelet jelent meg a hivatalos lapban, mely egy régi, sok-sok vizslyát szült megkülönböztetést tüntet el. A cipészek az 6 iparuk és a csizmadia mesterség között eddig legalább is annyi különbséget tartottak, mint herceg és báró között — persze a saját előnyükre. A kereskedelmi miniszter most egy tollvonással eltüntetette ezt a különbséget. Mind a két ipart azután csak egy lajstromban fogják feltüntetni. Szóval ezután a csizmadiai öröme cipész vagy csizmadia mindegyik lesz.

— Katonatenetéseik. A budapesti 16. sz. helyőrségi kórházból e hó 7-én délután 2 óraker temették Szvoboda Ferenc 32 éves néptőlkelő gyalozredbeli katonát. Kovács József 17-es honvéd, pázmándi lakos, a harcúeren kapott betegsége következtében elhunyt. Temetése június hó 9-én délután 3 óraker lesz a csapatkórház halottasházából.

Piriminyin Sándor orosz fogoly, skarujkovi lakos, a harcúeren kapott lösebe következtében elhunyt. Temetése június hó 9-én délután 2 óraker lesz a csapatkórház halottasházából.

Konstantin Fjodorov orosz fogoly, petrogedri lakos a harcúeren kapott betegsége következtében elhunyt. Temetése június 10-én délután 2 óraker lesz a csapatkórház halottasházából.

— A burgonyaszállítás. A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy annak a korábbi rendúelenek hatályát, amely az igazolványhoz kötött burgonyaszállításáról szól, fölfüggesztették. Ezután tehát nincs szükség igazolványra a burgonyaszállításnál.

— A háború árvaí. A belügyminiszter rendelete folytán a megyei és városi árvaszékek és közúégi közgyámok a hősi halált halt katonák családjait fölkeresik és megállapítják, hogy miben lehetnek segítségükre, főként az árvák tartását s nevelését illetőleg. Az elesettek nyugdíjának megállapítása még nem történt meg, hogy azonban addig se szenvedjenek szűkséget az özvegyek és árvák: az államsegélyt minden erre szoruló családnak épen úgy kiutalják, mintha az elesett családó élne és katonai szolgálatot teljesítene. Ahol kevesebb volna a nyugdíj, mint az államsegély ott ezt az államsegély összegere fogják kikerekíteni.

— A rokkant katonákórt. A hadügyminiszterium Budapestén bank és biztosítási ügy részere egy tanfolyamot létesít, hol oly tiszték és katonák, kik a harcúeren szerzett sebesülésük folytán tábori szolgálatra alkalmatlanná váltak és polgári foglalkozásukat nem képesek folytatni, lesznek felneve. Jelentkezni a városi katonai ügyosztálynál lehet.

— Újítás a női reform-fűzők terén; gyári lerakatot sikerült szerezenem oly higienikus „Rádium” reform-fűzőkből, melyek a gyomrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipőt fűzik, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, ülésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessék kérni! Egyedüli elárúsítás egész megyére Vermes Frigyesnél. Blous-ujdonságok állandó rakúeren.

PIUMEI kávébehozatal
SZÉKESFEHÉRVÁR
:(BARATOK EPÜLETE)::

Pörkölt kávékeverékei utóérhetetlenek! Saját villamos kávényagpörköldé! Telefon 250.

— Bojtorján hajszesz korpásodás, hajhullás ellen kitűnően bevált szer üvege 1 kor. 20 fillér. Kapható Szűcs Róbert Magyar Korona gyógyszertárba Kossuth-u. sarkán.

SZINHÁZ.

Kacagi, Bajazzo. (Az Apolló ujdonsága.) Ma szerdán, egy napos műsor keretében mutatja be az Apolló Színház a budapesti Mozgóképpothon nagyszerű Schildkraut filmjét. A darab főszerepeit 6 híres német színész játssza. Schildkrautot, Bornt és Abelt, a berlini közönségnek ezt a három kedvencét a „Kacagi, Bajazzo” c. 4 felvonásos tra-

gikomédia szerepelteti. Egy szerelmi szemlének, egy zongoratanárnak tragikomédiája a darab, mely az első három felvonáson át egy mindenképen kitűnő vigjáték briliáns eszközeivel kacagtatja meg a közönséget, hogy a végén egy összemorzolt szerelmes szív tragédiájával nyerjen épp oly megható, mint finoman költői befejezést. E rendkívül érdekes vigjátékot egy háborus híradó és egy kis dráma egészíti ki. A helyárák rendesek.

APRÓHIRDETÉSEK.

Bármínemű eladásnál és vételnél a legcélszerűbb és legolcsóbb az apróhírdetéseken hirdetni. Egyszeri apróhírdetés két sorig 40 fillér, vastagabb betűkkel 80 fillér. Minden további sor 10 fillér. Apróhírdetéseik mindenkor előre fizetendők és a megjelont apróhírdetéseik után igazoló lapokat senkinek sem küldünk. Hírdetési helyek bérleténél nagyobb árengedmények vannak. Hírszóveg között rendes betűkkel a hirdetés soron kint 20 fillér, vastagabb betűkkel 40 fillér. Olyan hirdetéseket, amelyek a közérkölcset sértik, vagy bármi okból a sajtótörvénnyel ellenkeznek, nem közlünk. Ezen kikötés a nyiltéri hirdetésre és nyilatkozatokra is vonatkozik.

Mindenfajta szőlőkarók jutányos árban kaphatók Szechenyi-utca 81.b. sz. alatt a tűzfakereskedésben. Telefon-szám 278. Ugyanott puhafenyő gyűjtőfa nagy kótegekben kapható.

Egy ügyes boltileány felvétetik a Rotter dohánvtözsdeben.

Egy jó házból való fű tanulónak felvétetik Szauder József fűszerkereskedésben, Simor utca.

Egy mindenesfű felvétetik. Butorszövetkezet Kossuth-utca 10.

2000 kméter két éves száraz f. búkk és cserhasábfá, cseleg felaprítva, mindenféle l. szén eladó a Székesfehérvári Hitelszövetkezet Deák Ferenc-u. 4. számú udvarában. Megrendeléseket és előjegyzéseket elfogad Berndorfer Ede Nagy Sándor-utca 4. sz. irodája. Telefon 161. sz.

Hatodik osztályt jó eredménnyel elvégzett fögimnazista nyári szünetidőre nevelőnek ajánlkozok. Cim a kiadóban.

Fodrászsegéd, lehet fiatal is, magas fizetéssel felvétetik Héjj fodrásztermébe, Budai-ut.

Budai-ut 1-3, a volt Olympia mozgó, remek kert, lakás és minden mellékkeliséggel együtt minden órán kiadó. Ugyanott egy rövid keresztuhozott kitűnő jó zongora és vendéglősöknek különösen alkalmas kert padok jutányosan eladók. Értekezhetni lehet az Urániában.

Telefon 233. — Telefon 233.

Szerdán és csütörtökön
június hó 9 és 10-én:
ELITE MŰSOR:

**ÖREG CSONT,
fiatal feleség.**

Legújabb filmszenzáció.
Vigjáték 4 felvonásban.
1300 m.

ÉLVE ELTEMETVE.

2 felv. Cow-boy dráma.
Csodás természeti felvételekkel és bravuros lovaglásokkal.

Legújabb harctéri felvételek.

Naponta 2 előadás este fél 7 és 9 óraker.

Rendes helyárák.

Saját művészi zenekar
legújabb klasszikus zenedarabokkal.

BODEGA.

és
CSEMEGECSARNOK:

Gebauer Testvérek

Kossuth-utca 9. szám.
Telefon: 340. Telefon: 340.

Asztali vörös- és aszaborok, valamint cognac és likőrfajták, tovább mindenmőű hideg felvágottak, sajtok és Kugler-sütemények.

Falatozó helyiségünkben

a legelőzékenyebb kiszolgálás és szolid árak mellett a nap bármely szakában kaphatók.

Üditő-italok

CSEMEGE KÜLÖNLEGESSÉGEK.

Legújabb szalma (tagál) női kalap-formák.

Selyemsapkák. VIRÁGOK és DISZEK

Elegáns blousok és pongylák legolcsóbban kaphatók:

Kovács Antalnál, urí és női divatruháza. Városház-tér.